

Päiväys/ Datum 7.11.2017

Valtiovarainministeriö
Kirjaamo

Dnro/Dnr TRAFI/364493/04.04.05.03/2017

Viite/ Referens Valtiovarainministeriön
lausuntopyyntö
VM/1709/00.01.00.01/2016
VM098:00/2016

Liikenteen turvallisuusviraston lausunto julkisen hallinnon tiedonhallinnan sääntelyn kehittämistä selvittäneen työryhmän raportista

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Liikenteen turvallisuusviraston (Trafi) lausuntoa edellä mainitusta raportista.

Trafi kiittää mahdollisuudesta lausua edellä mainitusta raportista ja lausuu seuraavaa:

Yleiset kommentit raportista

Trafi luovuttaa tietoja liikenteen toimijoille, muun muassa liike-elämän tarpeisiin. Trafi pyrkii toteuttamaan jo nykyisen lainsäädännön mahdollistamalla tavalla digitalisaation edistämistä ja tiedon uudelleen hyödyntämistä myös toissijaisiin käyttötarkoituksiin. Trafi julkaisee lisäksi avointa dataa.

Trafi pitää kannatettavana työryhmän raportissa esitettyä tapaa säätää mahdollisimman kattavasti julkisen hallinnon tiedonhallinnasta huomioiden muuttunut toimintaympäristö ja tiedon linkaari. Se ei kuitenkaan kaikissa tilanteissa mahdollista tiedon luovuttamista viranomaisen rekistereistä muuhun kuin viranomaistoimintaan. Tietojen hyödyntämisen ja tiedon luovuttamisen näkökulmasta tietojen luokittelu julkisiin ja salassa pidettäviin tietoihin ei yksin riitä. Tietojen luovuttamisessa esimerkiksi kaupalliseen toimintaan on kysymys siitä, että henkilötietoja (esimerkiksi nimi- ja yhteystiedot) luovutetaan kerrallaan isoja määriä. Vaikka kysymys ei olisikaan salassa pidettävistä tiedoista, on tietojen luovuttaminen mahdollista vain, jos erityislaeissa on säädetty oikeus luovuttaa näitä tietoja viranomaisen rekistereistä. Edellä mainitusta syystä on tunnistettava ne tilanteet, joissa yleissääntely ei yksinomaan riitä vaan joissa tarvitaan täydentävää erityissääntelyä.

Trafi pitää hyvänä raportissa ehdotettua yleislainsäädännön tasolla olevien päällekkäisten säännösten, muun ohella raportissa todetut rinnakkaiset arviointi- ja suunnitteluvollisuuksia koskevat säännökset, yhdistämistä yhteen lakiin. Selkeä lainsäädäntö edistää rekisterinpitäjien velvollisuuksien toteuttamista sekä henkilötietojen asianmukaista käsittelyä.

Trafi kannattaa työryhmän ajatusta siitä, että tiedonhallintaa suunniteltaisiin prosessikonaisuuksina. Tällöin prosessin eri vaiheesta toiseen ja viranomaisesta toiseen siirryttäessä olisivat tiedot hyödynnettävissä esimerkiksi rajapintojen avulla. Tämä tukee periaatetta, jonka mukaan tietoa kysytään kansalaiselta tai organisaatioilta vain kerran, sekä sitä, että tietoa hyödynnetään siltä viranomaiselta, joka on kerännyt tiedon ensisijaiseen käyttötarkoitukseensa (ensimmäisen kerran). Tämä mahdollistaa tulevaisuudessa tiedon hallintaan liittyvien resurssien tehokkaamman käytön sekä kokonaisuutena arvioiden

tehokkaammat hallinnon prosessit. Periaatteeseen ei tule yhdistää vaatimusta siitä, ettei tietoa saa tallentaa tietoa kysyvän viranomaisen rekisteriin. Joissain tapauksissa tiedon tallentaminen voi olla tarkoituksenmukaista teknisten suorituskyky- ja vasteaikavaatimusten vuoksi huomioiden kuitenkin, että tiedon ylläpitämisestä vastaa tiedon ensisijainen lähde, jolla on kyseinen ns. master data. Trafi korostaakin, että periaatteen ensisijaisuus perustuu siihen, että hallinnon asiakkaan asiointia voidaan helpottaa ja tehostaa.

Trafi toteaa, että raportissa ehdotetut toimenpiteet selkeyttävät ja edistävät viranomaisen velvollisuuksien toteuttamista tiedonhallinnan suunnittelun ja kuvaamisen sekä tietoaaineistojen säilyttämisen ja arkistoinnin osa-alueella.

Kommentit raportin 5 luvusta

Kommentit osasta 5.1 Tiedonhallintaa koskevan sääntelyn soveltamisaloista

Työryhmän näkemyksenä on (s. 71–72), että tiedonhallintaa koskevan yleislaintasaisen sääntelyn asiallisen soveltamisalan on kohdistuttava tiedonhallinnan koko elinkaareen.

Tältä osin Trafi katsoo, että asiassa tarvitaan täsmennystä soveltamisalaan, sillä nyt esitetyssä soveltamisalassa jää epäselväksi se, huomioidaanko tiedonhallinnan elinkaaren osalta kaikki ne toimijat, jotka osallistuvat tietojen käsittelyyn, eli muun muassa se, sisältyykö tiedonhallinnan elinkaareen tietojen luovuttaminen elinkeinoelämälle.

Kommentit osasta 5.2 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen

Tiedon toissijainen käyttö ja tiedon hyödyntäminen tulisi huomioida jo suunnitteluvaiheessa tarkemmin. Tältä osin Trafi katsoo, että tiedon toissijaista käyttöä tulee tukea jo yleislaissa. Pohdittavaksi jää, velvoitettaisiinko viranomaiset huomioimaan tiedon elinkaaren suunnitteluvaiheessa yritysten liiketoiminnan tarpeet. Elinkeinoelämän tarpeet yleensä poikkeavat viranomaisten tarpeesta.

Viranomaisten tietovarantojen sekä tietojenvaihtoon liittyvien palvelujen tulee olla selkeästi ja yhdenmukaisesti kuvattu, jos viranomaisten tulee uusia palveluita tai prosesseja suunniteltaessa selvittää, voiko muiden viranomaisten tietoja käyttää hyväksi uusissa palveluissa.

Kommentit osasta 5.3 Tietoturvallisuus

Raportissa (s. 83) ehdotetaan uusiksi asiakirjan merkitsemistavoiksi ”ei julkinen” tai ”harkinnanvaraisesti julkinen”.

”Ei julkinen” on vakiintuneempi ilmaisu jo tällä hetkellä. ”Harkinnanvaraisesti julkinen” -ilmaisu ei ole tarkoituksenmukainen, koska kaikki viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, jäljempänä julkisuuslaki) mukainen tietojenluovutus perustuu harkintaan muissa tapauksissa, paitsi silloin, kun kysymyksessä on julkisuuslaissa tarkoitettu julkinen tieto. Trafi korostaa, että se, että tietoja voitaisiin luovuttaa esimerkiksi ainoastaan tiettyihin käyttötarkoituksiin, ei itsessään tee tiedosta ei-julkista. Tieto voi olla julkinen, mutta sen luovuttamiseen liittyy rajoittavia ehtoja.

Kommentit osasta 5.4 Tietoaineistojen muodostaminen ja vastuut

Työryhmä esittää (s. 74), että selkiytetään asiakirjan, tietovarannon ja tietojärjestelmän käsitteiden suhdetta toisiinsa sekä niiden suhdetta tietoaineiston käsitteeseen.

Käsitteitä määriteltäessä sekä käsitteiden kokonaisuutta arvioitaessa on hyvä huomioida käsitteiden toimivuus nykyisessä ja tulevassa tietojen käsittelyssä sekä niiden riittävä tarkkarajaisuus. Tietoaineiston käsitteen toimivuus digitaalisessa toimintaympäristössä tulisi huomioida. Asiassa tulisi huomioida lisäksi se, miten rekisterin käsite on yhteensopiva edellä mainittujen käsitteiden kanssa. Käsitteiden määrittelyä ja uudistamista pidetään tärkeänä asiana. Myös rekisterin määritelmään tulisi kiinnittää huomiota. Lisäksi tiedot ja tietojärjestelmät tulisi selkeästi erottaa käsitteellisesti toisistaan.

Työryhmä esittää (s. 92), että hallinnon sitoutuminen siihen, että samaa tietoa kysyttäisiin vain kerran, edellyttää kokonaisprosessiajattelua. Lisäksi prosessiajattelu edellyttää yleisen ja vakioidun asiakastunnuksen käyttöönottoa. Silloin, kun viranomaisella saisi tiedot toiselta viranomaiselta (tietojen tarkastaminen toiselta viranomaiselta), ei olisi tarkoituksenmukaista ylläpitää samoja tietoja omassa rekisterissä.

Ehdotetulla menettelytavalla on vaikutuksia viranomaisen asianhallintaan ja siihen, miten jälkikäteen voidaan tarvittaessa saada selvitystä niistä tiedoista, jotka ovat kunkin viranomaisen päätöksen perusteena. Ehdotetulla tavalla toimittaessa on varmistettava, että vaikka viranomaisella ei olisi velvollisuutta kerätä muista rekistereistä saamaansa tietoa, voitaisiin jälkikäteen todentaa näiden tietojen olemassaolo ja käyttö viranomaispäätöksen perusteena.

Ehdotettu yhteen paikkaan tallentaminen on lisäksi haavoittuva ja jäykkä ratkaisu. Trafi katsoo, että esimerkiksi väestötietojen kohdalla on tärkeää, että ne kysytään kansalaiselta vain kerran ja että muut viranomaiset hyödyntävät tietoja niiden kerääjältä. Tiedon tallentaminen viranomaisessa voi kuitenkin olla tämän omien prosessien toimivuuden kannalta tärkeää ja tallentamisen tulisi olla jokaisen viranomaisen itsensä ratkaistavissa. Lisäksi tulisi jatkaa keskustelua ns. master data -mallin hyödyntämisestä ja edelleen kehittämisestä. Trafi pitää raportissa esiintuotuja lain tasolle vietäviä teknisiä ratkaisuja ylipäättäänkin ongelmallisina.

Raportissa (s. 93) on esitetty tapa siitä, että viranomaisten välisestä tiedonvaihdosta, pois lukien salassa pidettävät tiedot, on tarkoituksenmukaisinta säätää yleislaeissa.

Tässä yhteydessä tulisi huomioida, että viranomaisen tietoa hyödyntävät kansalaiset sekä tietoa liiketoiminnassaan hyödyntävät. Näiden tietojensaannin osalta tulee huolehtia riittävästä tietojen luovuttamisesta koskevasta lainsäädännöstä. Tämä edellyttää säätämistä substanssilaeissa, koska eri toimialoilla tietojen hyödyntämisen perusteet voivat olla erilaisia. Terveystietojen toissijainen tietojen hyödyntäminen edellyttäisi tunnistetietojen poistamista, kun taas liikenteen rekistereiden tietojen hyödyntäminen esimerkiksi markkinointitarkoituksiin edellyttäisi nimenomaisesti nimi- ja osoitetietojen luovuttamista.

Työryhmä ehdottaa, että viranomaisten välisistä tietoluvista luovutaan.

Tietosuojaa koskeva lainsäädäntö (jatkossa myös tietosuojasetus) edellyttää rekisterinpitäjältä asianmukaisia tietojen käsittelyyn liittyviä toimia, joilla varmistetaan henkilötietojen asianmukainen käsittely ja tietosuojaa. Silloin, kun rekisterinpitäjä ei arvioi tietojen luovuttamisen edellytyksiä viranomaisten välisessä

tietojen vaihdossa, jää epäselväksi, miten mahdolliset tietosuojaloukkaukset ja henkilötietojen oikeudettomasta käsittelystä aiheutuvat seuraukset osoitetaan. Pelkkä jälkikäteen tapahtuva asiattoman tietojen käytön todentaminen tuskin riittää rekisterinpitäjän laillisten velvollisuuksien täyttämiseen. Toinen kysymys on, onko enää tosiasiallisesti kysymys tiedon luovuttamisesta perinteisessä merkityksessä, koska luovutuksensaajan oikeutta ei erikseen arvioida, vai tuleeko rajapinnan avaamista toiselle viranomaiselle pitää tällaisena tietojen luovutuksena. Lisäksi on pohdittava, milloin sovellettaisiin julkisuuslain 16.3 §:ää. Trafi pitää tietoluvista luopumista sinänsä kannatettavana, jos lainsäädännöstä ilmenevät rekisterinpitäjän sekä luovutuksensaajan oikeudet ja velvollisuudet riittävän tarkkarajaisesti.

Kommentit osasta 5.5 Tietojen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuus

Työryhmän näkemyksen mukaan (s. 102) tietojärjestelmien yhteentoimivuuden edistämiseksi tulisi selvittää uusia tietojärjestelmiä käyttöönotettaessa, mitä tietoja voidaan hyödyntää toisilta viranomaisilta ja miten tietoja ja tietovarantoja voitaisiin hyödyntää hallinnossa ja muussa toiminnassa.

Trafi korostaa asian tärkeyttä ja muun ohella sitä, että tietojen hyödyntäminen toissijaiseen käyttötarkoitukseen asettaa erilaiset vaatimukset suhteessa ensisijaiseen käyttötarkoitukseen. Silloin, kun vertausvuokrauspalveluja tuottava yritys hyödyntää Trafin rekisterissä olevia rekisteritietoja omassa liiketoiminnassaan, voi tiedon tarve erota paljonkin siitä, mikä se on silloin, kun Trafi myöntää henkilölle esimerkiksi ajo-oikeuden.

Työryhmän näkemyksen mukaan (s. 102) yksityiskohtaiset viranomaisten tiedonsaantioikeuksia koskevat säännökset ovat käytännössä rajapintamäärityksiä, joita ei pitäisi säätää enää lain tasolla.

Trafi katsoo, että tältä osin tulisi kuitenkin huomioida se, että jos nämä tiedonsaantia koskevat säännökset huomioidaan rajapintamäärityksissä, tämä edellyttää kuitenkin viranomaisen harkintaa tiedon luovuttamisesta ja huomattavia hallinnointitoimia.

Raportissa (s. 103) todetaan, että tietojen luovuttamista rajapintojen avulla myös muille toimijoille (kuten elinkeinoelämälle) tulee edistää siten, että tietojen luovuttaminen on mahdollista, jos luovutuksensaajalla on henkilötietojen suojaa koskevien säännösten mukaan oikeus käsitellä näitä tietoja. Työryhmän mukaan erityislainsäädäntöä tästä ei tarvittaisi, vaan asiasta voidaan säätää yhdessä yleislaissa.

Trafi toteaa, että tietojen hyödyntäminen esimerkiksi liiketoimintaan on edellyttänyt, että rekisterinpitäjällä on oikeus luovuttaa tietoja sanottuun tarkoitukseen. Raportissa ei tuoda esille, miten tämä voidaan mahdollistaa yleislaissa siten, että tietojen hyödyntäminen olisi mahdollista eri toimialat ja viranomaiset huomioiden. Esimerkiksi liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) valmistelun yhteydessä on todettu tarve säätää elinkeinoelämän ja uusien palvelujen mahdollistamisesta erityislainsäädännössä. Näiltä osin on todettu, ettei tietojen luovuttamista voida mahdollistaa julkisuuslain nojalla.

Lisäksi työryhmä on ehdottanut, että tietoja voitaisiin luovuttaa rajapinnan avulla ilman erillisiä tietolupapäätöksiä myös muille toimijoille kun viranomaisille, joilla on oikeus saada ja käsitellä näitä tietoja.

Muu toimija jää tässä epäselväksi. Trafin käsityksen mukaan muu toimija ei voisi olla tässä yhteydessä esimerkiksi Trafin tietoja hyödyntävä startup-yritys. Trafi haluaa tuoda esiin kysymyksen siitä, miten näissä tapauksissa tapahtuisi

työryhmän sivulla 102 tarkoittama tietojenluovutuksen perusteen tietotekninen varmistus.

Lisäksi viranomaisen tulee tietojen luovutettaessa todentaa, että vastaanottajalla on oikeus saada tietoja. Trafin näkemyksen mukaan silloin, kun tietoja luovutetaan muille kuin viranomaisille, on asiassa käytettävä harkintaa ja tehtävä joka tapauksessa aina ratkaisu tiedonluovutuksesta.

Kommentit osasta 5.6 Tietoaineistojen julkisuus ja salassapito

–

Kommentit osasta 5.7 Tiedonsaanti asiakirjoista ja tietoaineistoista

Trafi viittaa aiemmin lausumaansa ja toteaa, että sen tietojen hyödyntämisessä on tilanteita, joissa yleissääntely ei yksinomaan riitä vaan joissa tarvitaan täydentävää erityissääntelyä.

Tutkimustiedon hyödyntämisen parantamiseksi työryhmä on tuonut esiin eri vaihtoehtoja (s. 129–130), joista yhtenä on säätää jatkossa yliopisto, korkeakoulu ja julkisin varoin rahoitettu tutkimuslaitos tutkimushankkeissa tietosuojaa-asetuksen mukaisesti rekisterinpitäjäksi, joka vastaa tiedon uudelleen käytöstä.

Trafi kannattaa tätä vaihtoehtoa.

Kommentit osasta 5.8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi

–

Kommentit osasta 5.9 Tietohallinnon ja tiedonhallinnan ohjaus

Raportissa (s. 145) mainitaan, että julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta annetun lain (634/2011, jäljempänä tietohallintolaki) säätämisen taustalla on eduskunnan 7.12.2009 tarkastusvaliokunnan antaman mietinnön (TrVM 5/2009 vp – K 15/2009 vp) johdosta hyväksymä kannanotto (EK 30/2009 vp – K 15/2009 vp). Tässä kannanotossa eduskunta edellytti, että hallitus valmistelee lainsäädännön, jonka mukaisesti julkisen sektorin tietojärjestelmien yhteentoimivuus ja yhteensopivuus voidaan toteuttaa lainsäädäntöön perustuen viranomaistehtävänä.

Trafi toteaa, että tietohallintolain taustalla olivat myös julkishallinnon tietojärjestelmähankkeiden massiiviset epäonnistumiset eikä pelkästään tietojärjestelmien yhteentoimimattomuus. Kokonaisarkkitehtuurin menetelmillä ja työtapoilla voidaan merkittävästi vaikuttaa hankkeiden onnistumiseen. Valitettavasti menetelmiä ja työtapoja ei vielä kovin monessa organisaatiossa käytetä tarkoituksenmukaisella tavalla.

Raportissa (s. 146) todetaan, että tietohallintolain 3 §:n 3 kohdassa säädetään, että tietohallinnon kokonaisarkkitehtuurilla tarkoitetaan kuvausta julkisen hallinnon organisaatioiden, palvelujen, toimintaprosessien, käsiteltävien tietojen sekä käytettyjen tietojärjestelmien ja teknologian muodostaman tietohallinnon kokonaisuuden rakenteesta ja sen osien välisistä suhteista.

Trafi katsoo, että on lähtökohtaisesti ongelmallista, että puhutaan vain tietohallinnon kokonaisarkkitehtuurista. Tietohallinto on tukitoiminto, jolla ei ole päätäntävaltaa organisaation palveluista ja prosesseista eikä se omista organisaation tietopääomaa. Näin ollen organisaation tavoitetilan kokonaisarkkitehtuurin (eli rakenteen, joka muodostuu toiminnasta, tiedoista ja

tietojärjestelmistä) määrittää organisaatiossa muu taho kuin tietohallinto. Sääntelyn ja ohjauksen pitäisi kohdistua organisaatioihin laajemmin eikä pelkästään tietohallintoon.

Raportin samalla sivulla todetaan, että tietohallintolain 4.1 §:n 1 kohdassa säädetään, että valtiovarainministeriön tulee huolehtia julkisen hallinnon toiminta-, tieto-, järjestelmä- ja teknologia-arkkitehtuurin (kokonaisarkkitehtuuri) suunnittelusta ja kuvaamisesta ja että tietohallintolain 7 §:ssä säädetään viranomaisen kokonaisarkkitehtuurin suunnitteluvollisuudesta.

Trafi katsoo, että tämä suunnitteluvollisuus (kuvausvollisuus) pitäisi ehdottomasti säilyttää myös uudessa lainsäädännössä. Suunnitteluvollisuudessa ei oteta kantaa kokonaisarkkitehtuurin sisältöön, joten suunnitteluvollisuus voidaan ulottaa koskemaan myös toiminta-arkkitehtuuria. Völlisyyttä olisi myös syytä tarkentaa, joten raportissa ehdotettu sääntelyn tarkentaminen on erittäin kannatettavaa.

Raportissa (s. 147) todetaan, että tietohallintolain 4.2 §:ssä säädetään, että valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää 6 §:ssä tarkoitettuun standardiin perustuvasta julkisen hallinnon tietohallinnon yhteisestä kokonaisarkkitehtuurista siltä osin kuin se koskee tieto-, järjestelmä- ja teknologia-arkkitehtuuria ja sen edellyttämien yhteentoimivuuden kuvausten ja määritysten sisältöä.

Trafin näkemyksen mukaan tämä on ristiriidassa 4.1 §:n 1 kohdan kanssa – tai ainakin sen kanssa, miten sitä on tulkittu. Kuvaus- ja suunnitteluvollisuus on eri asia kuin tavoitetilan kuvauksen sisältö. Kohtaa pitäisikin tulkita siten, että asetuksella voidaan säätää vain siitä, miten julkisen hallinnon tavoitetilassa hallitaan/on järjestetty rakenteet tietojen, tietojärjestelmien ja teknologian osalta, eli tavoitetilan kuvauksen sisällöstä. Tämäkään tulkinta ei tosin jätä organisaatioille täyttä päätäntävaltaa toiminta-arkkitehtuurin osalta. Koska tietojärjestelmät tukevat yleensä hyvin tiukasti toimintaprosesseja, järjestelmästä syntyy heijastusvaikutus myös toimintaan. Tästä toimii hyvänä esimerkkinä KIEKU-järjestelmäkokonaisuuden käyttöönotto. KIEKUn käyttöönotto vaikutti väistämättä myös talous- ja henkilöstöhallinnon prosesseihin kaikissa organisaatioissa.

Trafi katsoo, että tietohallintolain sisältämän sääntelyn siirtäminen uuteen tiedonhallintalakiin ja sääntelyn tarkentaminen ovat erittäin tarpeellisia toimenpiteitä, jotta varmistetaan sääntelyn vaikuttavuus. Sääntelyn pitäisi myös ulottua kaikkiin julkishallinnon toimijoihin.

Raportissa (s. 151) todetaan, että tietohallintolain mukainen tietohallintohankkeita koskeva arviointimenettely liittyy julkisen talouden suunnittelu- ja seurantamenettelyihin, minkä takia sääntely voitaisiin sisällyttää talousarviolainsäädäntöön.

Trafi katsoo, että kyseiseen arviointimenettelyyn voitaisiin kytkeä myös mekanismi, jolla valvottaisiin ja seurattaisiin aiemmin mainitun kokonaisarkkitehtuurin suunnitteluvollisuuden toteutumista käytännössä tarkistamalla arvioinnin yhteydessä, että riittävät arkkitehtuurikuvaukset hankkeen osalta on tuotettu. Lisäksi arviointimenettelyyn olisi järkevää ottaa mukaan julkishallinnon organisaatioita laajemmin (tällä hetkellä arvioinnin tekee vain valtiovarainministeriö) siten, että muut organisaatiot voisivat tarvittaessa esittää arvioitavalle hankkeelle esimerkiksi viranomaisten väliseen tiedonvaihtoon liittyviä tarpeita. Näin arviointimenettely tukisi myös organisaatioiden välistä laajempaa yhteentoimivuutta.

Kommentit muutosehdotusten priorisoinnista**Mitä muutosehdotuksia olisi mielestänne priorisoitava valmistelussa?**

Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi vaativat pikaista uudistamista ottaen huomioon tietosuoja-asetuksen vaatimukset.

Muut tarpeelliset toimenpiteet

Millä muilla toimenpiteillä, lainsäädännön uudistamisen lisäksi, katsotte olevan merkitystä julkisen hallinnon tiedonhallinnan kehittämisessä?

-

Työryhmän ehdotusten vaikutukset

Mitä vaikutuksia työryhmän ehdotuksilla on organisaatiossanne tai hallinnonalallanne? Kuvaile vaikutuksia alla.

Yleiset kommentit vaikutuksista

-

Taloudelliset vaikutukset

Taloudellisia vaikutuksia tulevat aiheuttamaan tietojen kuvaaminen, rajapintojen kuvaaminen, niiden avaaminen ja niiden toteuttaminen.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

-

Yhteiskunnalliset vaikutukset

-

Mia Nykopp
toimialajohtaja

Riitta Laatikainen
lakimies